

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

16 januari 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, BESTUURSZAKEN,
INSTITUTIONELE EN BESTUURLIJKE HERVORMING
EN DECREETSEVALUATIE

INHOUD

Interpellatie van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de evaluatie en bijsturingen van de reguleringsimpactanalyse (RIA)

1

Met redenen omklede motie

7

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de drempel die het bestuurstaalwetexamen ingericht door Selor vormt bij het vinden van een job door anderstaligen in de openbare diensten

7

Voorzitter: de heer Kurt De Loor

Interpellatie van mevrouw Joke Schauvliege tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de evaluatie en bijsturingen van de regulerings-impactanalyse (RIA)

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, iedereen heeft bij het begin van het nieuwe jaar goede voornemens, dat zegt men toch.

We weten allemaal dat goede regelgeving heel belangrijk is, voor degenen die er rechtstreeks bij betrokken zijn – de mensen, de bedrijven, de verenigingen en de lokale besturen –, maar degelijke regelgeving en standvastigheid en rechtszekerheid zijn ook heel belangrijk voor het economische klimaat en zijn een economische vestigingsfactor. Als men vertrouwen heeft in de overheid, is men ook geneigd om in een samenleving te investeren en een aantal nieuwe projecten op te starten. Ik wil verwijzen naar studies van professor Moesen, die in tal van publicaties heeft aangehaald dat rechtszekerheid en een goede regelgeving de belangrijkste bron van welvaart is van een maatschappij.

Mijnheer de minister, de Vlaamse Regering heeft vorig jaar op de valreep nog een aantal bijsturingen aan de RIA gedaan. Als ik teruggrijp naar het Vlaamse regeerakkoord, wordt terecht heel wat aandacht besteed aan behoorlijke regelgeving. Ook in de economische actieplannen van deze Vlaamse Regering, Vlaanderen in Actie, wordt een paragraaf gewijd aan behoorlijke regelgeving, de kwaliteit van de regelgeving in Vlaanderen en het belang daarvan voor economische investeringen in onze regio.

Mijnheer de minister, deze Vlaamse Regering heeft al belangrijke inspanningen gedaan inzake behoorlijke regelgeving. U hebt de RIA, de reguleringsimpactanalyse, ingevoerd. U bent eigenlijk een voorloper, want op het federale niveau bestaat de RIA nog niet. De federale overheid is er nog niet toe gekomen om de RIA in te voeren en na te gaan wat de impact zal zijn op de samenleving van een nieuw wetsontwerp. In Vlaanderen hebben we die ambitie wel. Er zijn nog een aantal kinderziekten, want de RIA werd pas op 1 januari 2005 ingevoerd. We werken dus nog maar twee jaar met het instrument.

Ik denk dat het belangrijk is om er in deze context op te wijzen dat ook internationaal en Europees heel wat be-

lang wordt gehecht aan de RIA's. De RIA wordt zelfs gepromoot en men gaat ervan uit dat dit het belangrijkste instrument is om de kwaliteit van de wetgeving te verbeteren. In veel landen van de OESO en de Europese Unie wordt de RIA ook effectief toegepast. De invoering van de RIA in een bepaald land of een bepaalde regio heeft een voorbeeldfunctie.

Mijnheer de minister, toen u de RIA hebt ingevoerd, ging u het engagement aan om er een evaluatie aan te koppelen. Een eerste evaluatie vond plaats op 30 september 2005. De Vlaamse Regering heeft toen de toepassing van de RIA's bevestigd, maar ook uitdrukkelijk gesteld dat na een jaar een grondige evaluatie van het instrument zou plaatsvinden.

Op 15 december 2006 stond de evaluatie, bijsturing en definitieve goedkeuring van de toepassing van de RIA en de compensatieregeling op de agenda van de Vlaamse Regering. De verwachtingen over de evaluatie waren zeer hoog gespannen. We keken er hoopvol naar uit, omdat een aantal kinderziekten – die u al had vermeld naar aanleiding van een actuele vraag die ik daarover heb gesteld – zouden worden bijgestuurd. Het was zeker noodzakelijk om een aantal zwakke punten van het systeem op punt te stellen. Ik denk dat het goed is dat voortdurend wordt bijgestuurd en een aantal wijzigingen worden aangebracht, om op die manier de kwaliteit van de RIA te verbeteren.

Mijnheer de minister, de verwachtingen waren hoog gespannen omdat ook de SERV op 22 november 2006 een belangrijke en grondige aanbeveling had geformuleerd in verband met de RIA. De SERV – bij uitstek een van de partners van de Vlaamse Regering, want bij de start van deze Vlaamse Regering werd het engagement aangegaan om het middenveld voldoende te betrekken bij het beleid – had acht concrete maatregelen uitgewerkt, op basis waarvan het RIA-systeem op korte termijn versterkt zou kunnen worden.

Mijnheer de minister, het is belangrijk om even stil te staan bij de acht maatregelen die door de SERV werden voorgesteld en die prioritair zouden zijn om de kwaliteit van de RIA's en de regelgeving in Vlaanderen op korte termijn te verbeteren.

De SERV vond het belangrijk dat het politieke leiderschap inzake de RIA zou worden voortgezet. De voorttrekkersrol die u speelt, zou u moeten voortzetten en zou gedragen moeten worden door de Vlaamse Regering.

Een andere aanbeveling is dat het negatieve beeld over de RIA wordt weggewerkt. In bepaalde kringen bestaat

er nog altijd een zekere vrees voor de RIA. De RIA wordt nog vaak beschouwd als een administratieve rompslomp, een verplichting die wordt opgelegd en die niet altijd even nuttig zou zijn.

Er zou ook een regelgevingsagenda moeten worden ingevoerd. De Vlaamse Regering moet op voorhand duidelijk stellen aan welke nieuwe regelgeving wordt gewerkt en wat de timing is zodat alle betrokken actoren tijdig kunnen inspelen op de RIA en de mogelijke impact daarvan op de maatschappij kunnen inschatten.

Een volgende aanbeveling is de versterking van de transparantie van het RIA-systeem. Mijnheer de minister, u hebt binnen de Vlaamse Regering een soort score-systeem uitgewerkt op basis waarvan de kwaliteit van de RIA's kan worden nagegaan. Het is echter nog steeds onduidelijk welke criteria worden gebruikt voor de evaluatie van de RIA's.

Verder wordt ook gevraagd naar meer selectiviteit. Er is een grondige RIA nodig voor belangrijke decreten. Voor kleine aanpassingen moet de RIA kunnen worden teruggeschroefd.

Een volgende aanbeveling van de SERV is een versterking van de RIA-capaciteit over alle beleidsdomeinen. Er moet meer worden geïnvesteerd in de kennis en het hanteren van de RIA.

Een andere aanbeveling heeft betrekking op de Europese regelgeving. U weet ongetwijfeld wat het effect is van de Europese richtlijnen op de Vlaamse decreten en uitvoeringsbesluiten. Voor elke Europese richtlijn zou een Vlaamse RIA moeten worden gemaakt zodat kan worden nagegaan wat het effect is van de Europese regelgeving op het Europese niveau.

Een laatste aanbeveling van de SERV is dat het Vlaams Parlement een grotere rol moet kunnen spelen. Deze commissie is ook bevoegd voor de decreetevaluatie. Dat is nieuw binnen het Vlaams Parlement. Op vraag van de meerderheid wordt tijdens deze legislatuur meer aandacht besteed aan een betere kwaliteit en evaluatie van de decreten.

Mijnheer de minister, mijn verbazing was groot toen ik vaststelde dat in de RIA-evaluatie van de ministerraad van 15 december op geen enkel moment is verwezen naar de aanbevelingen van de SERV die dateren van 22 november 2006. Ik begrijp niet waarom daar in alle talen wordt over gezwegen. Waarom zijn die aanbevelingen niet opgenomen in de RIA-evaluatie van de Vlaamse Regering?

Wanneer ik de bijsturingen van de Vlaamse Regering lees, dan vrees ik voor een afzwakking van het RIA-systeem, omdat er heel veel uitzonderingen zijn. Er is

immers vooral werk gemaakt van de beperking van het toepassingsgebied van de RIA's. Mijnheer de minister, u zult daar wellicht op antwoorden dat ook de SERV de nadruk legt op meer selectiviteit. Er moet dus gefocust worden op belangrijke beslissingen. Kleinere beslissingen zouden dus niet meer aan een RIA worden onderworpen. Wanneer ik echter lees wat de Vlaamse Regering ter zake heeft beslist, dan zie ik vooral een drastische inkrimping van het toepassingsgebied van de RIA. Er worden ook heel veel uitzonderingscategorieën geformuleerd. Er is een nieuwe uitzondering voor regelgeving die de gebonden implementatie inhoudt van internationale en Europese regelgeving. We weten wat de impact is van de Europese regelgeving op de Vlaamse decreten en uitvoeringsbesluiten. Wat de omzetting van die Europese richtlijnen betreft, vraagt de SERV dat er een RIA zou worden opgemaakt om de impact op het Vlaams beleid te kunnen inschatten. Op die manier krijgen we ook een grotere impact op die Europese regelgeving. Ik vind het jammer dat, als nieuwe uitzondering, verwezen wordt naar internationale en Europese regelgeving.

Ik maak me ook zorgen over de uitzondering dat geen RIA meer vereist is voor decreten zonder inhoudelijke impact of met een louter formeel karakter. Mijnheer de minister, ik vind het heel raar dat u verwijst naar de onderwijsregelgeving. Als er één regelgeving is die heel wat impact heeft en jaarlijks rond september heel wat stof doet opwaaien, is het juist de onderwijsreglementering. Ik vind het jammer dat dit als voorbeeld wordt gebruikt van een decreet zonder inhoudelijke impact, waarvoor dus geen RIA nodig is. Ik denk dat bijvoorbeeld de administratieve lasten die worden opgelegd door de onderwijsreglementering sterk bijgestuurd kunnen worden. Net daar zou het opmaken van een RIA kunnen voorkomen dat we nog extra administratieve lasten opleggen.

Mijnheer de minister, er zou niet langer een RIA vereist zijn als op voorhand met zekerheid vaststaat dat de impact voor de betrokken doelgroep klein is. Het gaat dan over besluiten, maar ook daar vraag ik me af hoe dat beoordeeld zal worden. Zal dat niet worden aangegrepen om te stellen dat er maar een kleine doelgroep is en er weinig impact is, zodat geen RIA moet worden opgemaakt? Mijnheer de minister, uit uw antwoord op een aantal vragen die ik heb gesteld, blijkt dat bij een aantal ministers en op een aantal administraties en kabinetten koudwatervrees heerst betreffende de RIA. Als ik zie dat u de mogelijkheid inbouwt om nog meer uitzonderingen in te voeren en op een aantal punten de RIA terug te schroeven, maak ik me grote zorgen, want het zal worden aangegrepen om het nuttige instrument van de RIA veel minder toe te passen.

In de beslissing staat ook dat geen RIA meer vereist zal zijn als er geen ruimte is voor alternatieven en er geen

andere beleidsmogelijkheden zijn. Ik denk dat er altijd andere beleidsmogelijkheden zijn. Ofwel neemt u geen besluit of wordt geen decreet goedgekeurd, ofwel gebeurt dat wel. Het feit dat een decreet wordt goedgekeurd, is eigenlijk al een beleidsoptie, waardoor men een bepaalde beleidskeuze maakt. Wat bedoelt u eigenlijk met het feit dat er geen alternatieven of andere beleidsmogelijkheden zijn bij decreten?

Mijnheer de minister, het toepassingsgebied van de RIA wordt door de beslissing van de Vlaamse Regering van 15 december teruggedroefd. Het RIA-sjabloon, de manier waarop de RIA wordt opgesteld, werd destijds opgesteld door de Kennis- en Wetgevingcommissie. De kennis- en wetgevingcommissie heeft er grondig werk van gemaakt en heeft er een lijvige studie aan gekoppeld. Het is dus niet langer verplicht om het RIA-sjabloon van de Kennis- en Wetgevingcommissie te gebruiken. Ik maak me daar toch zorgen over. Zal dat niet ten koste gaan van de eenvormigheid? Het is nu al een zwak punt dat de RIA's niet altijd op een eenduidige manier zijn opgesteld, waardoor we er moeilijker mee kunnen omgaan. Mijnheer de minister, in de beslissing van de Vlaamse Regering wordt nu nog eens uitdrukkelijk vermeld dat het niet langer verplicht is om het RIA-sjabloon van de Kennis- en Wetgevingcommissie te hanteren, terwijl het net de bedoeling was om daarmee meer uniformiteit en transparantie te realiseren.

Mijnheer de minister, in de beslissing van de Vlaamse Regering heb ik niets meer gelezen over de wetgevingscellen die in elk beleidsdomein zouden worden opgericht. In de beslissing staat niet expliciet of men er verder aan bouwt of niet. Het was nochtans de bedoeling dat ze op 1 januari 2007 volledig operationeel zouden zijn. Hoe staat het daarmee?

Mijnheer de minister, in De Standaard van 9 januari gaf u al een reactie op deze interpellatie die ik op 20 december had ingediend en op de beslissing van de Vlaamse Regering van 15 december. In het interview zegt u dat de Vlaamse Regering er effectief werk van zal maken. U verwijst naar de regelgevingsagenda die zou worden opgesteld en naar het feit dat in elk departement een wetgevingscel zou worden opgericht.

Ik vind het goed dat u dat aankondigt. Ik verheug me daarop. Anderzijds vraag ik me af waarom het invoeren van die regelgevingsagenda en het oprichten van die wetgevingscellen geen deel uitmaakt van de beslissing van de Vlaamse Regering van 15 december 2006. Ook na die ministerraad maakten noch de regelgevingsagenda, noch de wetgevingscellen deel uit van een of andere beslissing van de Vlaamse Regering.

Mijnheer de minister, ik heb ook vragen bij de evaluatie. U hebt de RIA's geëvalueerd. U hebt een scorebord opgericht om de kwaliteit van de RIA's te beoordelen. Het is echter nog altijd niet duidelijk welke criteria daarbij worden gebruikt.

Mijnheer de minister, ik heb een aantal heel concrete vragen. Hoe kunt u de drastische inperking van het toepassingsgebied van de RIA verklaren of verantwoorden? Zal dat niet leiden tot een afzwakking van het RIA-systeem, net nu op Europees en internationaal niveau heel sterk wordt aangedrongen op de uitbouw en de toepassing van een sterk RIA-systeem?

Mijnheer de minister, wat is uw antwoord op de heel concrete prioritaire aanbevelingen van de SERV van 22 november 2006? Is er al een officiële beslissing genomen over het regelgevingsplan? Ik las in het interview in De Standaard dat die beslissing zou zijn genomen. Wanneer is dat gebeurd?

Ik wil terloops ook meedelen dat ik samen met een aantal collega's een voorstel tot Reglements-aanpassing heb ingediend om in het Vlaams Parlement een regelgevingsplan in te voeren. Telkens wanneer dus een beleidsbrief van een minister wordt besproken in het Vlaams Parlement, moet daar een regelgevingsplan worden aan gekoppeld. Die aanpassing zal volgende week worden besproken in de commissie voor Reglement en Samenwerking.

Mijnheer de minister, hoeveel wetgevingscellen zijn er momenteel? Is de oprichting daarvan gebeurd per departement? Wat is de relatie met de IVA's en de EVA's binnen dat beleidsdomein? Wat hebt u gedaan om te verhelpen aan de belangrijkste knelpunten bij de opmaak van de RIA's? Vaak worden de RIA's te laat opgesteld. Zij moeten eigenlijk zo vroeg mogelijk in het proces worden opgesteld zodat eventuele bijstellingen mogelijk zijn. Wanneer een RIA te laat in het proces wordt opgestart, dan is het vaak te laat om nog iets te wijzigen. Tot slot is er een gebrek aan cijfermateriaal en transparantie binnen het RIA-systeem.

Mijnheer de minister, ik weet dat het niet de Vlaamse Regering maar het Vlaams Parlement is dat de decreten moet goedkeuren. Ook het parlement heeft dus een grote en belangrijke rol inzake de kwaliteit van de regelgeving. We moeten nagaan welke RIA bij een ontwerp van decreet wordt gevoegd en wat de gevolgen daarvan zijn. Dat moet gebeuren in elke commissie. De commissie bevoegd voor Decreetsevaluatie moet de uitdaging aangaan om de kwaliteit van de RIA's en de daaraan gegeven scores te evalueren. Daarbij moet bijvoorbeeld halfjaarlijks of jaarlijks worden nagegaan in hoeverre een RIA heeft bijgedragen tot een bijsturing van decreten en besluiten.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Ik deel de bezorgdheid van mevrouw Schauvliege. Uit het artikel in De Standaard onthouden we enkel de regelgevingsagenda als hoopgevend element. Verder blijft er van de bezorgdheden

van de SERV, die niet kan worden gelijkgesteld met om het even welke kleine drukkingsgroep, niet zo veel over. Mijn opmerking is constructief bedoeld, mijnheer de minister, ik hoop dat u die niet anders interpreteert.

Ik zou ook willen weten waarom de Vlaamse Regering heeft beslist een aantal zaken terug te schroeven, ook het sjabloon en de technieken die zijn ontwikkeld door de Kenniscel Wetsmatiging. Wij hebben het gevoel dat de speelruimte die nu wordt gegeven aan de ministers en aan de kabinetten te groot zal worden waardoor de doelstelling van de RIA's zal verwateren. Ik hoop van u het tegendeel te horen.

Uit het artikel van vorige week konden we verder ook opmaken dat u van oordeel was, maar dat was wellicht een boutade, dat er in het Vlaams Parlement niet zoveel belangstelling bestaat voor decreetsevaluatie, op mevrouw Schauvliege na, wat wij natuurlijk absoluut beamen. Toch wil ik u even herinneren aan het voorstel van resolutie dat we straks zullen toelichten en dat al enkele maanden ligt te sudderen. U hebt ons in positieve zin geprikkeld om dat voorstel nog scherper en vinniger toe te lichten dan we sowieso van plan waren.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik twijfel er niet aan dat alles in een heel constructieve geest verloopt.

Mevrouw Schauvliege, met de vragen uit het interview met de Standaard wilde ik niet anticiperen op uw interpellatie. Het was een reactie op de publicatie van cijfers over de nieuwe regelgeving. In dat interview zijn de nuances niet altijd even duidelijk weergegeven maar de grote lijnen stemmen wel overeen met wat ik heb gezegd. Ik heb wel gezegd dat er tot nu toe niet veel initiatieven zijn genomen inzake evaluatie. De wetgevings-evaluatie is een volgende stap die zou moeten worden gezet maar ik weet niet of het parlement daar al aan toe is.

Ik ben het niet helemaal met u eens, mevrouw Schauvliege, wanneer u zegt dat de wetgevingskwaliteit zowat de belangrijkste factor is van welvaart. Het is er een van maar er zijn er andere die minstens even belangrijk of zelfs belangrijker zijn. Ik heb het dan over loonkost, productiviteit, kenniseconomie, fiscaliteit enzovoort. In een concurrentiële internationale omgeving is de kwaliteit van de overheid belangrijk maar die gaat veel verder dan het aspect van de wetgevingskwaliteit, wat niet betekent dat ik er geen aandacht aan besteed.

U zegt dat in het interview vooral wordt ingegaan op de regelgevingsdrift die werd aangeklaagd aan de hand van het aantal bladzijden in het Belgisch Staatsblad. Ik heb daarbij vastgesteld dat de Kanselarij over weinig nuances beschikt. Zo kunnen we op de zoekmachine van het

Belgisch Staatsblad niet nagaan welk Vlaams beleidsdomein de oorzaak is van die regelgevingsdrift, laat staan dat we kunnen nagaan wat nieuw is en wat een aanvulling of wijziging. Ik heb aan de Kanselarij gevraagd om daar nadere cijfers over uit te werken.

Op het federale niveau is het wel mogelijk om via de zoekmachine na te gaan welk initiatief van welke minister afkomstig is, op het Vlaamse niveau vooralsnog niet. Daardoor kunnen we ook niet nuanceren. Binnen de nieuwe initiatieven moeten we kunnen nagaan wat Vlaamse initiatieven zijn over Vlaamse wetgeving en wat Vlaamse initiatieven zijn over Europese wetgeving. In het laatste geval gaat het doorgaans over de omzetting van richtlijnen.

Ook bij de wijzigingsdecreten kennen we niet de nuance tussen een reparatie en een echte inhoudelijke wijziging. Op basis van eigen tellingen heb ik wel vastgesteld dat van de 100 percent wetgeving die voor advies wordt voorgelegd aan de Raad van State, gemiddeld 15 percent Vlaamse wetgeving is.

Er bestaat veel verwarring tussen administratieve lasten en de RIA, en dat bleek ook uit het interview. Het is niet zo dat voor elke regel die in Vlaanderen wordt ingevoerd, een andere regel moet worden afgeschaft. Diezelfde fout wordt steeds opnieuw gemaakt. Mevrouw Schauvliege, toen u daarstraks verwees naar de onderwijsregelgeving, hebt u het gehad over de administratieve lasten. Dat is echter een andere zaak. Ik wil nogmaals beklemtonen dat op mijn voorstel een aantal structurele maatregelen zijn genomen. Op 1 januari 2005 zijn er al twee maatregelen ingevoerd. Op 1 januari is er nog een nieuwe ingevoerd. Nog later wordt nog een vierde maatregel ingevoerd in verband met de regelgevingsagenda.

De eerste maatregel houdt verband met de administratieve lastencompensatie en staat los van de RIA. Dat betekent dat binnen elk beleidsdomein tegenover elke nieuw last die wordt gecreëerd, een even sterke lastendaling staat. Die maatregel heeft effect. In 2006 hebben we voor bijna 24 miljoen euro lasten bespaard. Het gaat om een recurrent bedrag aangezien die lasten verdwenen zijn. In 2005 is voor ruim 12 miljoen euro aan lasten bespaard. Deze structurele maatregel, die van kracht is sinds 1 januari 2005, heeft een evolutie doorgemaakt maar blijft onverkort overeind.

De tweede maatregel betreft de RIA, ik kom daar later op terug. De derde maatregel houdt verband met de wetgevingscellen die op 1 januari 2007 in werking moesten treden. Voor een aantal domeinen heb ik echter de samenstelling van de vakministers nog niet ontvangen. Ik hoop dat dit eerstdaags gebeurt zodat ik het volledige besluit voor de formele oprichting van de wetgevingscellen kan voorleggen aan de Vlaamse Regering.

Verder is het ook de bedoeling om een regelgevingsagenda uit te werken. Dat staat onder meer in het regeerakkoord. Dat vergt echter heel veel werk en een mentaliteitswijziging. De regelgevingsagenda moet van start gaan in de loop van dit jaar. De SERV vraagt om daar op 1 januari 2008 mee te beginnen, maar het is mijn ambitie om dat vroeger te doen.

De regelgevingsagenda wordt al gehanteerd in 18 van de 30 OESO-landen, maar is totaal verschillend qua inhoud en methodiek, maar ook qua periodiciteit. In de Verenigde Staten is het een zesmaandelijks en in het Verenigd Koninkrijk een rollend patroon. We moeten nog een aantal keuzes maken, maar de publieke databank, waarvoor voorbereidend werk is gebeurd, kan van start gaan. Het was nog niet volledig perfect, maar het grootste deel van de beleidsbrieven voor 2007 bevat, niet alleen in de teksten, maar ook in de annexen, een opgave van de voorgenomen regelgeving. Het zou moeten lukken om tegen september te starten met de regelgevingsagenda.

Een laatste structurele maatregel zijn de wetgevingsambtenaren. Ik heb aan het Interuniversitair Centrum voor Wetgeving gevraagd om opleidingsmodules te creëren voor de ambtenaren van de wetgevingscellen. De ambtenaren zijn vaak met de materie vertrouwd, maar hebben geen specifieke opleiding. Enkele universiteiten geven die opleiding, maar het is niet de bedoeling om al die mensen een of twee jaar naar de universiteit te sturen. We willen er wel voor zorgen dat die mensen een specifieke opleiding kunnen krijgen. Ook daar gaan we werk van maken.

De RIA is in werking getreden op 1 januari 2005. In mijn beleidsbrief wordt daar veel aandacht aan besteed en worden een aantal zaken beklemtoond en verduidelijkt. Ik verwijs dus voor een aantal zaken naar de beleidsbrief.

Mevrouw Schauvliege, u stelt een vraag over de criteria voor de beoordeling van de kwaliteit. Ook dat staat in de beleidsbrief. De indicatoren, een vijftigtal, staan op de website en in de beleidsbrief. Ik permitteer me om voor een en ander naar de beleidsbrief te verwijzen.

De SERV heeft een aanbeveling geformuleerd, want het was geen gevraagd advies. In de nota van de regering staat geen letterlijke verwijzing naar de SERV-aanbeveling, om de eenvoudige reden dat de nota al vroeger, in oktober, werd opgemaakt dan de aanbeveling van de SERV. De interkabinetaire bespreking was dus al bezig, maar de aanbevelingen van de SERV worden opgevangen in de nota die door de regering is goedgekeurd.

De SERV spreekt een tamelijk streng oordeel uit. Mevrouw Schauvliege, u hebt daarover ook een actuele

vraag gesteld. Ik heb toen gezegd dat u de zaak een beetje moet nuanceren. Ook de SERV doet dat, door te zeggen dat er in alle landen waar wordt gestart met de RIA, een lange opstartfase is, waarbij vooral aan bewustmaking en sensibilisering wordt gewerkt. In alle landen zien we gelijkaardige problemen. De SERV zegt dat de beginfase niet alleen inhoudelijk mag worden beoordeeld, maar moet worden beschouwd als een bewustmaking.

Op 15 december heeft de Vlaamse Regering een beslissing genomen die erop neerkomt dat het politieke engagement, zoals ook door de SERV gevraagd, herbevestigd wordt. Bij de evaluatie hebben we gezegd dat we het politieke engagement hernemen, niet alleen voor de RIA, maar ook voor de administratievelastencompensatie.

We gaan, zoals de SERV vraagt, naar een grotere selectiviteit. Er gaan minder RIA's gebeuren, maar we zullen streven naar betere RIA's. In mijn beleidsbrief staat het verloop van de score. Die was zeer goed, zolang we met minder criteria werkten. Nu passen we meer criteria toe, waardoor de kwaliteit van de RIA's gedaald is. Eigenlijk hebben we al voor het advies van de SERV gezegd dat we een betere kwaliteit willen en verfijnder gaan werken. Uit de cijfers in de beleidsbrief blijkt wel dat er nog werk aan de winkel is.

We hebben ook beslist om de cellen voor wetgevingskwaliteit verder te ondersteunen.

Het principe blijft dat voor elk decreet of besluit van de regering een RIA is vereist, met een vijftal uitzonderingsgronden, waarbij we uitgaan van een verdere verfijning.

Mevrouw Schauvliege, u hebt misschien gemerkt dat bij de beslissing van 15 december de regering heeft beslist dat nog correcties nodig waren en controle moest gebeuren. Op de eerste ministerraad na Nieuwjaar is de beslissing van 15 december aangevuld, omdat er nog een aantal incoherenties waren, onder andere inzake het niet gelijklopen van decreten en besluiten.

Een eerste uitzondering betreft de decreten en besluiten die de autoregulering van de Vlaamse overheid inhouden. Het gaat dan over de eigen werking en organisatie van de Vlaamse overheid. Deze decreten en besluiten zijn niet RIA-plichtig. Een decreet of besluit dat rechten of plichten oplegt aan lokale besturen, is principieel wel RIA-plichtig. Dat wil ik toch beklemtonen.

Een tweede uitzondering zijn de situaties waar geen vrije beleidsruimte is. We voorzien in twee gevallen waarin er geen vrije beleidsruimte is. Enerzijds kan het gaan om een situatie van politieke aard, omdat de regering al heeft beslist om voor die aangelegenheid met

een decreet te werken. Dat kan in een door de regering goedgekeurde beleidsbrief zijn vastgelegd, waarbij al de optie wordt genomen om een RIA te organiseren. Anderzijds kan er sprake zijn van een juridische beperking. Als we door Europa verplicht worden om een richtlijn om te zetten in wetgeving, moet geen RIA meer worden uitgevoerd over het nut daarvan. De omzetting moet gebeuren, zoniet worden we voor het Europees Hof van Justitie gedaagd. Als we verder gaan dan de omzetting, moet wel een RIA worden uitgevoerd, maar als het enkel gaat om een gedwongen omzetting van regelgeving, laten we niet meer de hele studie uitvoeren. Dat betekent niet dat Europa die oefening niet zou moeten maken. De kritiek met betrekking tot de regelgevingsdrift slaat natuurlijk evenzeer op Europa. Als er een Europees goedgekeurde richtlijn is, heb je als wetgever niet meer de keuze. Men kan alleen nog zaken toevoegen, maar daarover is het regeerakkoord duidelijk en is wel een RIA nodig.

Een derde uitzondering gaat over decreten en besluiten zonder of met weinig inhoudelijke effecten of met een louter formeel karakter. Dat wil zeggen dat niet langer een RIA vereist is voor regelgeving waarvan op voorhand met zekerheid vaststaat dat de impact voor de betrokken doelgroepen en belanghebbenden klein is. Dat moet gemotiveerd worden. Een voorbeeld is inderdaad de onderwijswetgeving, waar het heel vaak gaat over de technische uitvoering van afspraken in bijvoorbeeld cao's.

Een vierde uitzondering betreft de regeling inzake begroting en fiscaliteit, met uitzondering van beleidsheffingen en -belastingen, die wel RIA-plichtig zijn. Een vijfde uitzondering gaat over de regulering vervat in ruimtelijke plannen.

We beogen daarmee dat het aantal RIA's, die heel veel werk met zich meebrengen, wordt beperkt. We hebben het over de administratieve lasten, maar ook vanuit de administraties wordt geklaagd over de administratieve last van RIA's, die soms niets bijbrengen, maar waarvoor wel de hele oefening moest gebeuren en het hele sjabloon moest worden ingevuld.

We spitsen ons toe op de aangelegenheden waarvoor het werkelijk belangrijk is en we willen de RIA's zo kwaliteitsvol mogelijk organiseren, zodat die ook hier getoetst kunnen worden.

Mevrouw Schauvliege, u hebt gelijk als u zegt dat dat in een vroeger stadium moet gebeuren, maar de situatie verbetert. We zijn ermee begonnen op 1 januari 2005. Het werd een beetje out of the blue goedgekeurd, op een moment dat al veel decreetgeving in opmaak was en we vaak vaststelden dat de RIA in een te laat stadium kwam. Daar moeten we een oplossing voor vinden door de regelgevingsagenda. Daarnaast kunnen we aan de hand van de beleidsbrieven perfect nagaan wat de voorgenomen regelgeving is, zodat in een vroeger stadium

met de RIA kan worden begonnen. Dat belet niet dat er nog altijd RIA's te laat gebeuren. Het is een bewustmakingsproces, waar ook door de regering op toegekeken wordt, maar waarbij vaak, vanwege het vergevorderde stadium van ontwerpen van decreet, wordt gezegd dat de RIA zal worden uitgevoerd als het advies is gevraagd van de adviesorganen.

De kwaliteit van de RIA's op het eind is vaak veel beter dan die van de RIA's die bij de SERV terechtkomen, want de SERV krijgt vaak de RIA met tal van opmerkingen die nog aangebracht moeten worden. Op het moment dat het ontwerp van decreet naar het parlement komt, is de RIA vaak van betere kwaliteit.

Voor het sjabloon hebben we eigenlijk een stap verder gezet. We hadden een vrijblijvende toepassing, maar nu zeggen we dat het bij voorkeur moet worden toegepast. Voor het onderwijs werd, gelet op de specificiteit, een sjabloon opgemaakt dat in grote lijnen overeenstemt met het andere sjabloon. Onderwijs past de wetgeving dus aan met het onderwijssjabloon, dat wordt gedoogd, maar in de regel werkt iedereen volgens hetzelfde sjabloon.

Ik wil er ook op wijzen dat in de nota aan de Vlaamse Regering altijd een RIA-rubriek moet worden opgenomen, waarin gemotiveerd wordt waarom het dossier niet onderworpen is aan de RIA of waarin een korte samenvatting van de RIA wordt gegeven.

De cel Wetsmatiging gaat in 2007 de methodiek verder uitdiepen, aan de hand van tien RIA-pilootprojecten. Het is de bedoeling om aan de betrokken beleidsverantwoordelijken voor te stellen om in een heel vroeg stadium aan te vangen met de RIA, met inhoudelijke begeleiding door de cel, zodat de cellen Wetskwaliteit ondersteund worden.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. U hebt in het begin van uw antwoord een aantal zaken duidelijk gesteld. Ik heb zeker niet de compensatieregel voor administratieve lasten met de RIA verward. In de beslissing van de Vlaamse Regering werd wel uitdrukkelijk aangehaald dat voor de onderwijsregelgeving eigenlijk geen RIA meer nodig is. Daarnet zei u dat voor het onderwijs een ander sjabloon kan worden gebruikt. U begrijpt dat dat allemaal niet zo duidelijk is in de beslissing van de Vlaamse Regering.

Ik ben verheugd dat u binnenkort naar de Vlaamse Regering gaat met de regelgevingsagenda. Dat was ook al aangekondigd in de pers. Ik hoop dat die beslissing er effectief komt. U verklaart dat nu al in de beleidsbrieven een duidelijk regelgevingsplan aanwezig is. Ik kan dat ontkennen. Ik daag u uit om na te gaan of in de

beleidsbrieven wordt aangekondigd welke regelgeving zal worden ingevoerd.

Mijnheer de minister, wat de verwijzing naar uw beleidsbrief betreft, weet ik dat de indicatoren voor de beoordeling van de RIA's op de website staan. Het is echter opmerkelijk dat de resultaten van de RIA-controles niet meer publiek worden bekendgemaakt hoewel die een belangrijke bron van informatie zijn. We hebben er dus geen zicht op hoe per beleidsdomein wordt gescoord. Ik vraag me af waarom enkel de indicatoren op de website staan en niet de resultaten van de controles.

In de beslissing van de Vlaamse Regering wordt niet verwezen naar de aanbevelingen van de SERV. Dat is ook besproken tijdens een interkabinettenwerkgroep. Het was voor de Vlaamse Regering toch een kleine moeite geweest om daar in haar beslissing rekening mee te houden. Ik heb er echter alle vertrouwen in dat u dat in de toekomst zult doen.

Mijnheer de minister, wat de Europese richtlijnen betreft, zegt uzelf dat we ons daar moeten aan houden en daar weinig aan kunnen veranderen. Ik spreek dat tegen. Er is een verschil tussen een Europese verordening en een Europese richtlijn. Een Europese richtlijn heeft een bepaalde doelstelling. De manier waarop we die doelstelling bereiken, vullen we zelf in. En juist daar is die RIA zo belangrijk. We moeten nagaan hoe we ons doel willen bereiken en hoe we die richtlijn in Vlaanderen kunnen omzetten. In heel wat Europese landen wordt een Europese RIA ingevoerd om in een vroeg stadium te kunnen weten wat de impact zal zijn van die Europese richtlijn.

Mijnheer de minister, u zegt tot slot dat het sjabloon dat de Kenniscel Wetsmatiging heeft uitgewerkt, effectief verplicht is. Ik lees op bladzijde 6 van de beslissing van de Vlaamse Regering: "Voor de RIA-plichtige dossiers kan maar moet niet gebruik worden gemaakt van het RIA-sjabloon." Mijn vraag is dan ook of het sjabloon verplicht is of niet.

Ik heb een aantal hoopvolle elementen gehoord in uw antwoord, en ik kijk dan ook uit naar de uitvoering daarvan.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Mijnheer de minister, het is een beetje onze scepsis tegen uw voluntarisme. U hebt nu een evaluatie doorgevoerd van de eerste fase waarin de RIA's worden geïmplementeerd in Vlaanderen. Op welke termijn wilt u het nieuwe systeem dat u net hebt voorgesteld, laten evalueren? Misschien kunt u ons dan wel overtuigen dat onze vrees ongegrond is.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Gatz, eind dit jaar volgt er een nieuwe evaluatie. In de beslissing van de regering staat: "het RIA-systeem en de compensatieregel voor administratieve lasten te herbevestigen, met dien verstande dat er eind 2007 een nieuwe evaluatie gebeurt." Op dat moment kunnen we nagaan wat het effect is van de toepassing gedurende dit jaar. Het gaat om een groeiproces waarvan ik hoop dat het steeds meer in positieve zin evolueert.

Mevrouw Schauvliege, de regelgevingsagenda afleiden uit de beleidsbrieven is inderdaad misschien een brug te ver. Aan de hand van de meeste beleidsbrieven kan echter de voorgenomen regelgeving worden afgeleid. Het merendeel van de beleidsbrieven heeft in bijlage een lijst gemaakt van de voorgenomen regelgeving. Onderwijs is niet per definitie vrijgesteld. Onderwijs is een van de voorbeelden van regelgeving die vaak louter formeel zijn. In dat geval is een vrijstelling mogelijk. Ook wat het sjabloon betreft, luidt de tekst van de nota zoals goedgekeurd door de laatste ministerraad dat voor de RIA-plichtige dossiers bij voorkeur gebruik moet worden gemaakt van het RIA-sjabloon dat door de cel Wetsmatiging is ontwikkeld.

Ik sta open voor alle suggesties. Eind 2007 kunnen we aan de hand van de evaluatie nog verdere stappen zetten. De RIA's worden altijd samen met de decreten bezorgd aan het parlement. Aan de hand daarvan kunnen we tussentijds nagaan of er eventueel problemen rijzen. Ik wil in elk geval niet dat de indruk zou bestaan dat er wordt gestreefd naar een vermindering van kwaliteit. We streven naar kwaliteitsvollere decreten. Ik heb de cijfers opgevraagd over het percentage echte reparatiewetgeving.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door mevrouw Schauvliege en mevrouw Berx werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de drempel die het bestuurstaalwetexamen ingericht door Selor vormt bij het vinden van een job door anderstaligen in de openbare diensten

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mijnheer de voorzitter, mijn-

heer de minister, collega's, in het Vlaams regeerakkoord 'Vertrouwen geven, verantwoordelijkheid nemen' zijn twee zaken belangrijk in het kader van mijn vraag op uitleg. Ik heb het dan over de inspanningen die de Vlaamse Regering zal doen om meer diversiteit te bewerkstelligen en over het inburgeringsbeleid. Ik stel mijn vraag dan ook niet alleen aan u, maar ook aan minister Keulen voor wat de inburgering betreft en aan minister Vandenbroucke voor wat het onderwijs en de tewerkstelling betreft.

Nogal wat anderstaligen willen Nederlands leren om hun kans op een job te verbeteren. Toch merken zij dat deze zoektocht soms wordt gefnuikt door onverwachte drempels, meer bepaald de stroeve regels om hun kennis van het Nederlands te bewijzen bij het solliciteren naar een baan bij de Vlaamse overheid.

Volgens de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen inzake bestuurszaken kan enkel de federale dienst Selor de bestuurstaalwetexamens inrichten. Intussen heeft Vlaanderen een kwaliteitsvol onderwijs Nederlands voor anderstaligen uitgebouwd, maar de certificaten van deze aanbodverstrekkers Nederlands worden nog altijd niet aanvaard bij aanwervingen door de overheid. Overigens is het voor de cursisten niet altijd duidelijk wat ze precies moeten kennen voor het examen bij Selor. Soms blijkt dit examen enkel door de aard ervan een onoverkomelijke hinderpaal bij een eventuele aanwerving.

Het Europese Hof van Justitie stelt dat een werkgever voor een bepaalde betrekking een diploma kan vereisen dat de taalkennis van de kandidaat op een zeker niveau staat. Anderzijds stelt het Hof dat de verplichting om deze kennis met een uniek middel te bewijzen, als onevenredig aan het nagestreefde doel moet worden beschouwd. Concreet moeten ook in andere lidstaten behaalde gelijkwaardige kwalificaties als bewijs kunnen gelden. Het Hof oordeelt daarom dat het niet kan dat een werkgever bij het aanwerven van personeel slechts een bepaalde vorm van bewijs aanvaardt, bijvoorbeeld een diploma dat slechts in een enkele provincie van een enkele lidstaat wordt uitgereikt.

Mijnheer de minister, u weet ongetwijfeld dat de aanbodverstrekkers NT2 al enige tijd vragende partij zijn om de NT2-certificaten te laten erkennen. Indien de huidige taalwetgeving inzake bestuurszaken strijdig is met artikel 39 van het EG-verdrag, zou het erkennen van de certificaten NT2 als bewijs van taalkennis aan deze Europese jurisprudentie tegemoetkomen.

Hoewel de taalwetgeving inzake bestuurszaken in principe een Vlaamse bevoegdheid is, bepaalt artikel 2 van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken dat enkel Selor bevoegd is voor het uitreiken van bewijzen met betrekking tot taalkennis. Aan-

gezien Selor een federale overheidsdienst is, blijft het een federale bevoegdheid om het KB van 1966, dat inmiddels tweemaal is aangepast, aan te passen.

Om de tewerkstelling van mensen van allochtone origine bij de overheid te doen stijgen tot de onlangs vooropgestelde vier percent, lijkt het mij noodzakelijk om dit soort onduidelijkheden op korte termijn weg te nemen.

Is dit probleem bij u en uw diensten bekend? Kunt u mij meedelen of en hoeveel sollicitanten door dit euvel afhaken? En kan Vlaanderen het monopolie van Selor opheffen, zodat NT2-certificaten als een evenwaardig bewijs van taalkennis erkend zullen worden voor een job bij de Vlaamse overheid? Zo ja, welke stappen kunt u daarvoor nemen en welke timing houdt u daarbij voor ogen? Zo neen, waarom niet?

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer de minister, collega's, de heer Roegiers brengt twee zaken samen die niet noodzakelijk iets met elkaar te maken hebben. Ten eerste is Selor nog altijd bevoegd om taalexamens af te nemen voor sollicitaties bij de Vlaamse overheid. Men kan betreuren dat de federale overheid bevoegd is voor de taalexamens voor jobs bij de Vlaamse overheid.

Ten tweede betreurt de heer Roegiers dat de certificaten die worden uitgereikt door de aanbodverstrekkers NT2 niet gelden als bewijs voor voldoende kennis van de taal, omdat – en dat lees ik tussen de lijnen van zijn vraag om uitleg – Selor te streng is.

Ik volg de heer Roegiers wanneer hij aankaart dat die examens federaal zijn. Ik volg hem echter niet bij zijn voorstel om de NT2-certificaten als evenwaardig te gaan beschouwen. Voldoen die certificaten aan de strenge eisen die Selor nu oplegt? Welk niveau van taalkennis is vereist om bij de Vlaamse overheid een job te kunnen krijgen? Dat zijn de initiële vragen. Uiteraard verschilt dat per job – iemand die bij de groendienst werkt, moet niet dezelfde taalkwalificaties hebben als iemand die een onthaalfunctie heeft.

De heer Roegiers pleit ervoor om het bij de NT2-certificaten te houden, omdat dat veel gemakkelijker is. Voor mensen met zo'n certificaat, dat toch een voldoende taalkennis garandeert, kan het toch niet zo moeilijk zijn om bij Selor te slagen, redeneert hij. Als echter blijkt dat men niet slaagt bij Selor, is er misschien een probleem met de wijze waarop men NT2-certificaten kan verkrijgen. Dat is ook begrijpelijk: NT2 is niet noodzakelijk bedoeld om een taalkennis over te dragen die meteen voldoet aan de taalvereisten van de Vlaamse overheid.

Mijnheer Roegiers, ik lees tussen de lijnen dat u Selor te streng vindt. U wilt dat de NT2-certificaten een voldoende bewijs van taalkennis zijn om een job bij de Vlaamse overheid te krijgen. Ik vind dat we daarmee moeten oppassen.

Laten we zelf die normen vastleggen en niet meer met Selor werken, maar met een eigen Vlaamse overheidsdienst. Op dat vlak ben ik het met u eens. Want als we dat niet doen, en een pleidooi gaan houden over hoe moeilijk de anderstaligen het toch wel hebben, gaan we in Vlaanderen Brusselse toestanden creëren. In Brussel blijkt bijvoorbeeld dat bij de politie nog maar vijftien percent van het korps voldoet aan wat inzake taalkennis wettelijk vereist is.

We willen in Vlaanderen toch niet dezelfde logica volgen en de lat wat lager leggen voor anderstaligen, zodat ze gemakkelijker een job bij de Vlaamse overheid kunnen krijgen? Als we dat doen, importeren we Brusselse toestanden in Vlaanderen.

Mijnheer de minister, u hebt destijds als kamerlid vaak gefulmineerd tegen de gebrekkige talenkennis van de tweetalige rechters in Brussel. Toen men overging van een doorgedreven kennis naar een functionele kennis, stond u op de barricaden om te zeggen dat dat een aanslag was op de tweetaligheid van het gerecht.

Door NT2-certificaten te aanvaarden als voldoende bewijs van taalkennis voor een job bij de Vlaamse overheid, gaan we Brusselse toestanden creëren. De drempel voor anderstaligen wordt dan zo laag gelegd, dat men het Nederlands nauwelijks machtig hoeft te zijn om de job uit te oefenen. En dat kan niet.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Ik stem in met de vraag van de heer Roegiers en met een aantal pertinente opmerkingen van de heer Van Hauthem.

We hebben het in de discussie over het faciliteitenonderwijs ook al eens gehad over wie de taalkennis bepaalt. Op termijn moeten we volgens mij sowieso tot een Vlaams initiatief komen, zodat we niet altijd afhankelijk blijven van Selor.

Daarnaast moeten we het begrip ‘functionele taalkennis’ per job afzonderlijk bekijken. De heer Van Hauthem gaf het voorbeeld van een rechter. Daar ligt de lat zeer hoog. Recht spreken kan je niet met een oppervlakkige kennis van een taal. In het recht heeft elk woord immers zijn waarde.

Aan de andere kant hoeft de lat bij mensen in bijvoorbeeld onderhoudsdiensten niet zo hoog te liggen. Een zeer goede kennis moet pertinent aanwezig blijven,

ongeacht over welke job het gaat, maar het is wel evident dat daar een gradatie in bestaat.

Ten slotte moeten wij op Vlaams niveau een aantal initiatieven kunnen nemen om zelf te beslissen wat voldoende is en wat niet.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Roegiers, u vraagt of het probleem mij bekend is en u verwijst daarbij naar de rechtspraak van het Europees Hof van Justitie. Het gaat bij mijn weten over het arrest-Angonese, de zaak C-281/98. Dat arrest is inderdaad gekend bij mijn administratie.

Het Hof van Justitie heeft daar geoordeeld dat het feit dat de talenkennis uitsluitend bewezen kan worden door middel van één enkel diploma dat slechts in één Italiaanse provincie behaald kon worden, en niet met enig ander middel, een discriminatie is die strijdig is met artikel 39 van het EG-verdrag.

Ik denk dat er belangrijke verschillen zijn met de situatie in Vlaanderen en België, die niet overeenstemt met de feiten die aan de basis liggen van dit arrest.

Voor een betrekking bij de diensten van de Vlaamse overheid zijn er meerdere mogelijkheden om de kennis van het Nederlands te bewijzen, met name alle diploma's en getuigschriften waaruit blijkt dat de betrokkene zijn onderwijs in het Nederlands heeft genoten. Slechts wanneer de kandidaat zijn kennis van het Nederlands niet via een diploma of getuigschrift kan bewijzen, moet de betrokkene een bestuurstaalexamen afleggen bij Selor.

Selor is het federale orgaan dat het bestuurstaalexamen organiseert voor het hele grondgebied van België, terwijl het in de zaak-Angonese ging om een attest van een provinciaal georganiseerde proef. Ik denk dat de feiten niet vergelijkbaar zijn. Uit het arrest zou ik niet afleiden dat de inrichting van het bestuurstaalexamen door Selor een inbreuk zou zijn op artikel 39 van het EG-verdrag.

Mijnheer Roegiers, ik heb geen zicht op het aantal mensen dat daar eventueel mee wordt geconfronteerd. Ik zal bij Selor vragen hoeveel mensen daarbij betrokken zijn en of er eventueel duiding bij gegeven kan worden.

Ik wil wel het probleem schetsen voor de Vlaamse administratie. Tenzij ik mij vergis, kan het alleen gaan over nieuwkomers. De tweede of derde generatie zal per definitie een diploma hebben van ons onderwijs en de taal van het diploma laat toe om te solliciteren. Het gaat dus over nieuwkomers die niet meer leerplichtig

zijn. Jonge mensen die meekomen met hun ouders, zijn hier leerplichtig en moeten onderwijs volgen in het Nederlands. Voor hen zal het probleem dus niet rijzen. Het gaat dus alleen over nieuwkomers die hier niet gestudeerd hebben en kandidaat zijn voor een betrekking bij de Vlaamse administratie.

Dan zijn er volgens mij twee mogelijkheden. Het kan gaan om mensen die geen diploma hebben en solliciteren voor een functie waarvoor bij ons geen diploma is vereist. Ik denk dan aan de functie D. Daarvoor moeten kandidaten wel een test afleggen, uiteraard in het Nederlands, en wordt een aanwervingsproef georganiseerd, waarbij wordt getest of de kandidaat beschikt over de elementaire talenkennis die vereist is voor de functie.

Het is anders als iemand kandidaat is voor een functie A, B of C binnen de Vlaamse overheid, waarvoor wel een diploma vereist is. In dat geval moet die persoon het desbetreffende diploma behaald hebben in een andere taal, in het land van herkomst. Hij moet bijvoorbeeld arts, leraar of jurist zijn of een humanioradiploma behaald hebben, maar in een andere taal. Hij moet dan bewijzen dat hij, als anderstalige, beschikt over kennis van het Nederlands. Hij moet met de tests aantonen dat hij voldoende Nederlands kent voor de functie waarvoor hij solliciteert.

Mijnheer Van Hauthem, in een vorig leven heb ik – en ik neem daar geen woord van terug – gezegd dat voor rechters de lat absoluut niet lager mag worden gelegd. Rechtspraak en mensen beoordelen en eventueel veroordelen vereist uiteraard een zeer goede kennis van de taal, maar gaandeweg heeft men de lat steeds lager gelegd en de normen verlaagd.

Hier hebben we het over iets anders, hoewel het natuurlijk gaat over voldoende talenkennis om een aantal functies te kunnen uitoefenen. Het functionele principe kan men aan de basis laten liggen, maar het is delicaat om dat ook voor rechters te hanteren.

Een persoon kan niet in een administratie werken of in een dienst die in contact staat met het publiek, zonder de taal te beheersen waarin met zich moet kunnen uitdrukken om de nodige dienstverlening te kunnen leveren.

Ik zal de gegevens opvragen bij Selor, maar ook mensen die een NT2-attest hebben, zelfs met richtgraad 4 – dus na vier jaar twee keer per week drie tot vier uur les volgen – slagen niet noodzakelijk voor de Selortesten. Ik heb echter geen informatie over het aantal mensen en de redenen die aan de basis zouden kunnen liggen.

In Nederland bestaat, naast de eigenlijke taalproef, een opleiding die mensen kan voorbereiden op die proef. Bij mijn weten bestaat dat in België niet. We kunnen mis-

schien nagaan of er een bijkomende nood aan opleiding bestaat.

Eerst moet het probleem in kaart worden gebracht. Ik denk, maar dat is intuïtief, dat het gaat over een klein aantal gevallen.

Alleen Selor, overeenkomstig artikel 43 van de wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, is bevoegd om de bewijzen van talenkennis in de andere taal uit te reiken.

Mijnheer Roegiers, u vraagt naar de mogelijkheid om een eigen taalwetgeving in bestuurszaken uit te werken. De Grondwet bepaalt dat we daarvoor bevoegd zijn, maar komt, zoals klassiek, met een aantal uitzonderingen. Het is uiterst delicaat, want allerlei rechtsgeleerden leveren commentaar en zetten de deur op een kier voor een Vlaamse bevoegdheid, maar ze nuanceren dat heel sterk en omschrijven het nauwgezet. Het mag geen betrekking hebben op diensten waarvan de werkkring verder reikt dan het taalgebied waarin de dienst is gevestigd. Het is dus zeker niet mogelijk voor diensten die ook in Brussel actief zijn. We maken geen onderscheid tussen gemeenschaps- en gewestpersoneel, terwijl Brussel natuurlijk een tweetalig gebied is en buiten het eentalig Nederlandstalige gebied valt. Volgens bepaalde juristen zou het kunnen als het gaat om diensten die niet in Brussel actief zijn en het enkel gaat om het strikte statuut van de ambtenaren. Ik denk dat het speelveld uiterst klein is, maar ik zal het niettemin grondig onderzoeken.

Ik durf zeker niet zeggen dat wij rebus sic stantibus die bevoegdheid integraal kunnen uitoefenen op basis van de Grondwet. Ik denk dat er veeleer meer negatieve commentaren zijn in de rechtsleer, maar ik ga er een grondig onderzoek over uitvoeren.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Mijnheer Van Hauthem, ik moet u eerlijk zeggen dat ik schrok toen u zei dat deze vraag was gebaseerd op de gedachte dat de taaltesten bij Selor te moeilijk zijn. Ik moet u zeggen dat dat absoluut niet de bedoeling was van deze vraag. Ik vind dat we echt mogen vragen en eisen dat mensen de Nederlandse taal kennen. Wij voeren in ons land een inburgeringsbeleid waarbij we mensen verplichten om Nederlands te leren, en dat is goed. Wanneer ze op het einde van het traject een bewijs krijgen dat ze dat traject met succes hebben afgelegd, en vervolgens in aanmerking komen voor een betrekking bij de overheid, dan moeten ze nogmaals bewijzen dat ze Nederlands kennen. Er komen steeds meer drempels bij, waardoor het mensen die het al niet

gemakkelijk hebben, nog moeilijker wordt gemaakt. Ik heb het dan inderdaad voornamelijk, mijnheer de minister, over mensen die tewerkgesteld kunnen worden op niveau D. Het gaat vooral over laaggeschoolde mensen, nieuwkomers in Vlaanderen, die een NT2-cursus hebben gevolgd in het kader van het inburgeringsbeleid. Wetende dat ze niet veel kansen op de arbeidsmarkt hebben, moeten zij dan nog eens via een Selor-examen hun kennis bewijzen. Mijn vraag is dan ook of we het certificaat dat mensen van dat niveau krijgen bij het vervolmaken van hun NT2-cursus, niet kunnen aanvaarden als bewijs van kennis van de Nederlandse taal.

Mijnheer de minister, kunt u de bijkomende gegevens die u zult opvragen bij Selor, ter beschikking stellen van deze commissie?

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer Roegiers, u zegt dat heel wat mensen die beschikken over een NT2-certificaat, niet slagen voor een Selor-examen.

De heer Jan Roegiers: Ik heb niet gezegd dat ze niet slagen maar wel dat zo'n examen soms een onoverkomelijke hinderpaal vormt.

De heer Joris Van Hauthem: Dat betekent dus dat ze het moeilijk hebben om nog eens te slagen voor dat bijkomende examen. Misschien is NT2 ook niet bedoeld om mensen daarop voor te bereiden maar wel om ze voldoende Nederlands te leren zodat ze maatschappelijk tenminste op een deftige manier kunnen functioneren. Wij hebben allemaal minstens tot de leeftijd van 18 jaar schoolgelopen en vele uren Frans gevolgd. Wanneer voor een bepaalde job bij de federale overheid tweetaligheid wordt gevraagd, in ons geval kennis van de Franse taal, dan volstaan die uren misschien ook niet om te slagen zonder bijkomende lessen of cursussen Frans. Wat mij betreft, is het best dat de Vlaamse overheid zelf en niet Selor de regels daarvoor bepaalt. Mijn enige vrees was dat de normen omwille van de drempel naar beneden zouden worden gehaald. Dat zou geen goede zaak zijn.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Het is niet de bedoeling van de heer Roegiers om een lager niveau te hanteren. Daar zijn we het allemaal over eens.

Mijnheer Roegiers, ik weet niet of ik uw repliek goed heb begrepen toen u het had over mensen zonder diploma. Zij moeten geen Selor-examen afleggen. Voor de D-functies binnen de Vlaamse overheid is, op enkele uitzonderingen na, geen diploma vereist. Voor die functies zijn vakbekwaamheden en vaardigheden vereist. Daarover wordt wel een proef afgelegd, uiteraard in het

Nederlands. Zo moet bijvoorbeeld iemand die voor de groendienst werkt, om het voorbeeld van de heer Van Hauthem te noemen, met zijn collega's of omstaanders kunnen communiceren. Dat is een groot verschil met een jurist die een wetgevingsadvies moet opmaken.

Het gaat volgens mij veeleer om een kleine groep van nieuwkomers die niet meer leerplichtig zijn, die elders een diploma hebben behaald dat ze hier willen valoriëren en die aan het eind van de NT2-opleiding vaststellen dat ze de kaap niet halen. We moeten proberen om dat probleem in kaart te brengen. Ik zal de gegevens die ik zal opvragen bij Selor, aan de commissie bezorgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
